

سہ ماہی صحیفہ میں اقبالیاتی ادب

محمد اصغر

”اقبالیاتی ادب“ کا ایک قابل لحاظ حصہ، حوالہ جاتی لوازمے (reference material) پر مشتمل ہے اس میں کتب، رسائل اور فہارس وغیرہ شامل ہیں۔ اقبالیاتی تحقیق و تنقید کی پیش رفت میں اس طرح کے حوالہ جاتی لوازمے کا کردار کلیدی نوعیت کا حامل ہے۔ اقبالیات کے حوالہ جاتی کام کئی طرح کے ہیں۔ ان میں کشف الایات، کلیدیں اور اشاریے خاص اہمیت کے حامل ہیں۔ رسائل و جرائد میں اقبالیات سے متعلق مختلف موضوعات پر ہزارہا مقالات محفوظ ہیں۔ بعض رسائل کی مکمل اور نامکمل فہارس شائع ہو چکی ہیں۔ موجودہ شمارے میں سہ ماہی صحیفہ لاہور میں شائع شدہ اقبالیاتی ادب کا اشاریہ شائع کیا جا رہا ہے۔

مجلس ترقی ادب کا مجلہ صحیفہ جون ۱۹۵۷ء میں لاہور سے جاری ہوا تھا اور آج تک شائع ہو رہا ہے۔ اس کی مجلس ادارت میں سید عابد علی عابد، امتیاز علی تاج، کلب علی خاں، احمد ندیم قاسمی، یونس جاوید اور احمد رضا وغیرہ شامل رہے ہیں۔ آج کل اس کی مجلس ادارت جناب شہزاد احمد، ڈاکٹر رفاقت علی شاہد اور اشرف جاوید پر مشتمل ہے۔ صحیفہ نے اقبالیات کے فروغ میں اہم کردار ادا کیا ہے۔ عمومی شماروں میں اقبالیاتی مضامین کی اشاعت کے علاوہ صحیفہ نے ۱۶ اقبال نمبر شائع کیے ہیں، جن کی فہرست بھی اشاریے میں شامل ہے۔ [مرتب]

مقالات

مصنف مرتب	مضمون	ماہ و سال	صفحات نمبر
ابوسعادت جلیلی	اقبالیات جابر علی سید	جنوری ۱۹۹۷ء	۱۶-۵
اجمل نیازی	اقبال کا ایک مداح شاعر- منظور حسین منظور [انتظاریہ]	اکتوبر ۱۹۸۸ء	۱۱۸-۱۱۶
احمد پناہی	اقبال و شعر فارسی	اکتوبر ۱۹۷۱ء	۷۲-۷۲
احمد حسین قریشی	اقبال، معاصرین کی نظر میں	اکتوبر ۱۹۷۳ء	۲۳۵-۲۳۲
احمد ندیم قاسمی	اقبال کی ایک نظم — ”شع اور شاعر“	اکتوبر ۱۹۸۴ء	۱۰۲-۹۲
// //	عہد ساز اقبال	اکتوبر ۲۰۰۱ء	۸-۵
اختر پرویز	کلام اقبال میں ”مسمط“ کا جائزہ	اکتوبر ۱۹۸۷ء	۱۵۹-۱۴۴
اختر راہی	ڈاکٹر اقبال اور مولانا انور شاہ کشمیری	اکتوبر ۱۹۷۳ء	۲۸۶-۲۸۱
// //	مولانا ظفر علی خاں اور علامہ اقبال	نومبر ۱۹۷۷ء	۱۶۸-۱۵۹
اختر علی	فاشزم کے بارے میں علامہ اقبال کے نظریات	جنوری ۱۹۸۷ء	۹-۱
ادارہ	اُردو شاعری پر افکار اقبال کے اثرات [مذاکرہ]	جنوری ۱۹۸۵ء	۱۲-۱
ارشاد احمد ارشد	تضمینات اقبال	اکتوبر ۱۹۶۱ء	۶۸-۴۰
ارشاد شاکر اعوان	اقبال اور خاکِ مدینہ و نجف	اپریل ۱۹۸۸ء	۱۰۱-۹۲
// //	اقبال اور متحدہ قومیت	اکتوبر ۱۹۹۰ء	۵۸-۲۶
// //	اقبال اور عشق و خرد [تقویم خودی میں تقدیر اور عشق کی حقیقت]	جنوری ۱۹۹۳ء	۳۴-۲۲
// //	علامہ اقبال اور ”پاکستانی سلیم“	جنوری ۱۹۹۴ء	۳۷-۱۳
// //	اقبال کا تصور ملت اور آزادی ہند	اکتوبر ۱۹۹۹ء	۴۴-۵
ارشاد کیانی	مضمون ”ملفوظات اقبال“ از یوسف سلیم چشتی	جنوری ۱۹۶۵ء	۸۶-۸۴
ارشاد کیانی	مضمون ”خودی اصلی ہستی و وجود“ از ضامن نقوی	جنوری ۱۹۶۵ء	۸۸-۸۶
اسد ادیب	شعری مہارتوں کا شاعر، اقبال	جولائی ۱۹۷۸ء	۳۷-۲۶
اسلم عزیز درانی	علامہ اقبال اور طاقت	اکتوبر ۱۹۹۹ء	۹۷-۷۳

اقبالیات ۳: ۲۸ — جولائی ۲۰۰۷ء		محمد اصغر — سرمایہ صحیفہ میں اقبالیاتی ادب
۷۴-۶۲	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اسلوب احمد انصاری اقبال کے ہاں حرکی پیکر
۲۲-۱۱	نومبر ۱۹۷۷ء	افتخار احمد صدیقی اقبال کا تحقیقی مقالہ ”فلسفہ عجم“
۴۷-۲۶	جنوری ۱۹۹۲ء	افتخار حسین شاہ ”اقبال مست“ — آغا صادق [۱۹۷۷ تا ۱۹۰۹]
۹۳-۷۷	جنوری ۱۹۷۱ء	افضل حق قرشی علامہ اقبال سے متعلق غیر مدون تحریریں [خطوط، مرثیہ وغیرہ]
۲۳۷-۱۹۷	اکتوبر ۱۹۷۳ء	// // نادرست اقبال [غیر مدون تحریریں]
۲۵-۱۲	اکتوبر ۱۹۸۷ء	اقبال، علامہ میکینڈگارٹ کا فلسفہ فکر [مترجم: غلام رسول مہر]
۷-۱	اکتوبر ۱۹۸۸ء	اقبال، علامہ لسان العصر اکبر کے کلام میں ہیگل کا رنگ [مترجم: عبداللہ قریشی]
۴۱-۲۶	جولائی ۱۹۹۳ء	اکبر حیدری کشمیری اقبال کی ایک نظم ”فاطمہ بنت عبداللہ“ اور ”الہلال“
۱۴-۵	اکتوبر ۱۹۹۳ء	// // اقبال اور ”ہزار داستان“
۴۱-۵	اکتوبر ۱۹۹۴ء	// // اقبال کی زبان پر ایک ادبی معرکہ
۶۰-۴۵	اکتوبر ۱۹۹۹ء	// // ڈاکٹر اقبال اور ڈاکٹر لمحہ حیدر آبادی
۲۵-۵	جولائی ۲۰۰۰ء	// // اقبال کا ایک شعر
۳۸-۲۵	اکتوبر ۲۰۰۰ء	// // اقبال اور محمد بن ایچو کیشنل کانفرنس
۲۳-۹	اکتوبر ۲۰۰۱ء	// // کلام اقبال
۵۳-۴۱	مارچ ۱۹۹۰ء	اکبر رحمانی جامعہ ملیہ میں غازی رؤف پاشا اور اقبال — ایک واقعاتی مغالطہ
۷۲-۶۱	اکتوبر ۱۹۹۹ء	// // علامہ اقبال کو برقی علاج کے لیے بھوپال جانے کا مشورہ کس نے دیا؟
۳۲-۲۴	جون ۱۹۵۹ء	اکبر علی خاں نوا در اقبال [چند اطلاعیں]
۳۷-۲۱	دسمبر ۱۹۵۹ء	// // گنج بار آورد [سلسلہ اقبالیات]
۷۵-۶۲	شمارہ ۱۳/۱۹۶۰ء	// // نوا در اقبال [اشک خون]
۳۷-۳۳	اکتوبر ۲۰۰۱ء	امان اللہ خاں لذت ایجاد [اقبال اور کائنات]
۱۲۸-۱۱۴	نومبر ۱۹۷۷ء	امجد اسلام امجد اقبال کی شعری لسانیات
۳۴-۲۸	جنوری ۲۰۰۱ء	امیر حمزہ خان اقبال کی مختصر نظمیں — ایک جائزہ
۶۶-۶۱	اکتوبر ۲۰۰۱ء	// // اقبال — ایک قلندر
۷۳-۷۰	اکتوبر ۲۰۰۲ء	// // اقبال کا تصور رسالت
۲۵۰-۲۲۷	جولائی ۱۹۷۷ء	انور سدید اقبال کے کلاسیکی نقوش
۱۶۸-۱۲۰	ستمبر ۱۹۷۷ء	انور محمود خالد قائد اعظم، علامہ اقبال کی نظر میں
۱۳۷-۱۳۲	جولائی ۱۹۷۷ء	انیس ناگی اقبال: انحراف کا شاعر
۲۸۰-۲۵۳	اکتوبر ۱۹۷۳ء	ایس اے رحمن اقبال اور مسئلہ ارتقا

۶-۱	مارچ ۱۹۷۶ء	”اقبال کی شخصیت اور شاعری“ پر ایک نظر	ایس اے رحمن
۷۳-۵۹	اکتوبر ۱۹۸۶ء	رنگِ اقبال کا مقلد، ایک فراموش کردہ شاعر [حکیم احمد شجاع]	اے بی اشرف
۱۱۵-۹۰	اکتوبر ۱۹۸۷ء	غالب اور اقبال کا تقابلی مطالعہ	اے بی اشرف
۱۱۵-۱۱۴	اپریل ۱۹۶۳ء	مضمون ”تاویلات اقبال“ از علی عباس جلال پوری	بشیر احمد ڈار
۱۰-۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال کے چند نادر خطوط	بشیر احمد ڈار
۲۳-۵	اکتوبر ۱۹۹۶ء	اقبال کی شاعری میں آفاقی عنصر [حمید احمد خاں]	بصیر رضا [مترجم]
۷۱-۷۱	اکتوبر ۱۹۷۳ء	اقبال کی دو نظمیں اور ان کا پس منظر	تحسین سروری
۱۲۳-۱۲۱	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کے ایک مصرعے (خندہ زن ہے غنچہ دلی گل شیراز پر) کی تشریح	جابر علی، سید
۹۸-۸۳	اکتوبر ۱۹۸۲ء	کلامِ اقبال میں صناعی کے عناصر	// //
۱۲۰-۱۱۳	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال اور برگساں کا ذہنی قرب و بعد	جگن ناتھ آزاد
۳۳-۳۸	اکتوبر ۱۹۸۲ء	مطالعہ اقبال کے نئے گوشے	جمیل جالبی
۱۶-۱۳	اپریل ۱۹۸۹ء	اقبال، جدیدیت اور نو بین الاسلامیت [عزیز احمد]	جمیل جالبی [مترجم]
۱۸۰-۱۶۹	نومبر ۱۹۷۷ء	فکرِ اقبال کا مآخذ	جمیل یوسف
۸۲-۷۵	اکتوبر ۱۹۸۲ء	فکرِ اقبال اور مذہبی تجربہ	جیلانی کامران
۳۰-۲۶	اکتوبر ۱۹۸۷ء	فکرِ اقبال اور چند نئے سوال	// //
۱۲۳۱	جنوری ۱۹۸۸ء	فکرِ اقبال اور عورت کا مقام	// //
۶-۱	جنوری ۱۹۹۰ء	فکرِ اقبال کے چند انسانیاتی رویے	// //
۱۲-۵	جنوری ۱۹۹۶ء	فکرِ اقبال اور مسلم کلچر کا مزاج	// //
۲۲-۲۱	اکتوبر ۲۰۰۰ء	اقبال اور بدلتی ہوئی دنیا	// //
۶۵-۶۰	جولائی ۱۹۷۷ء	سرا اقبال دے نال میل [پنجابی میں لیے گئے اقبال کے انٹرویو کا اردو ترجمہ]	حامد علی خان
۵۶-۵۰	اپریل ۲۰۰۲ء	اقبال کا تصورِ پاکستان اور ان کی فکری و عملی خدمات	حبیب اللہ خان
۳۶-۳۸	اکتوبر ۲۰۰۲ء	قائد اعظم کے نام اقبال کے خطوط کا تحقیقی مطالعہ	// //
۲۳-۵	اکتوبر ۱۹۹۶ء	اقبال کی شاعری میں آفاقی عنصر [مترجم: محمد بصیر رضا]	حمید احمد خاں
۵۲-۳۶	اکتوبر ۱۹۸۶ء	اقبال کی تصنیفات اور اسلوبِ شعر پر بحث [علامہ نطیسی]	حمید یزدانی [مترجم]
۲۲-۱۸	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اقبال اور فکرِ مغرب	حیات خاں سیال
۸۴-۸۰	اکتوبر ۱۹۹۲ء	اقبال اور تعلیم و تربیت	خالد اقبال یاسر
۳۶-۳۲	جنوری ۱۹۹۶ء	اقبال کے سفر ۱۹۲۹ء تا ۱۹۳۴ء	خالد اقبال یاسر

اقبالیات ۳: ۲۸ — جولائی ۲۰۰۷ء

محمد اصغر — سرمایہ صحیفہ میں اقبالیاتی ادب

۵۲-۳۶	اکتوبر ۱۹۸۶ء	اقبال کی تصنیفات اور اسلوب شعر پر بحث [مترجم: حمید یزدانی]	نحلیس
۹۰-۸۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال [طلحین]	خوشید رضوی [مترجم]
۶۲-۴۹	مارچ ۱۹۷۸ء	اقبال کا فلسفہ حرکت و عمل اور اس کے محرکات	درشہوار ابراہیم
۲۷۵-۲۵۱	جولائی ۱۹۷۷ء	شیخ نور محمد — پدر و مرشد اقبال	رحیم بخش شاہین
۹۸-۹۶	جنوری ۱۹۸۷ء	برسبیل تذکرہ [اقبال نمبر، اکتوبر ۸۶ کے بارے میں]	رشید ملک
۹۸-۹۲	اپریل ۱۹۹۰ء	اقبال انڈسٹری [مکتوب]	// //
۲۸-۱۷	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کے نظام فکر میں سائنس کا مقام	رضی الدین صدیقی
۳۵۸-۳۲۷	اکتوبر ۱۹۷۳ء	کتب اقبالیات اقبال	رفیع الدین ہاشمی
۱۳۷-۱۲۹	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال کے پانچ غیر مدون خطوط	// //
۱۴۳-۱۲۰	اکتوبر ۱۹۸۷ء	۱۹۸۶ء کا اقبالیاتی ادب — ایک مختصر جائزہ	// //
۱۹۴-۱۷۶	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کے پنجابی تراجم	ریاض احمد شاد
۱۹۰-۱۸۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال اور علم	ریاض صدیقی
۷۰-۵۹	جولائی ۱۹۹۸ء	اقبال کا تصور خدا	زاہدہ پروین
۵۱-۳۹	اکتوبر ۲۰۰۰ء	اسلامی ثقافت: اقبال اور پاکستان	// //
۵۱-۳۹	اپریل ۱۹۹۹ء	اقبال کا تصور فقر	زمر کوثر
۱۵۸-۱۵۲	نومبر ۱۹۷۷ء	فکر اقبال — پس منظر و پیش منظر	سراج منیر
		مذکرہ: اقبالیات — ایک جائزہ [میزبان: احمد ندیم قاسمی، شرکا: سعادت سعید، سراج منیر، رفیع الدین ہاشمی، خواجہ محمد زکریا، عبداللہ قریشی، مرزا محمد منور]	سعادت سعید
۱۰۴-۹۳	اکتوبر ۱۹۸۵ء	اقبال ایک عالمی ورثہ [وائی چوائی شیو جم]	سعادت سعید [مترجم]
۲۴-۱۵	اکتوبر ۲۰۰۲ء	توشب آفریدی چراغ آفریدم [اقبال کا تصور فن]	سلیم اختر
۱۵۳-۱۳۸	جولائی ۱۹۷۷ء	علامہ اقبال کی رباعیات	// //
۱۰۹-۹۹	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اقبال کا مثالی انسان، نفسیاتی تناظر میں	// //
۱۴-۵	اکتوبر ۲۰۰۲ء	خطبات اقبال کا پس منظر	سمیع اللہ قریشی
۳۳-۲۲	جنوری ۱۹۷۷ء	اقبال کا ایک جزوی منبع فکر — باہو	// //
۲۵-۲۰	اکتوبر ۱۹۹۰ء	فکر اقبال میں سائنس کا مقام — ۱	// //
۱۸-۱	اکتوبر ۱۹۹۲ء	فکر اقبال میں سائنس کا مقام — ۲	// //
۳۷-۱۸	اپریل ۱۹۹۳ء	ادب میں انحطاطی رویوں کے خلاف اقبال کا اجتہاد	شاہدہ یوسف
۸۹-۶۸	اپریل ۱۹۹۶ء	می شود پردہ چشم پر کاہے گاہے [زندہ رود از چشم جاویدا اقبال پر ایک نظر]	// //
۷۲-۵۱	جولائی ۱۹۹۷ء		

۱۱۶-۹۸	اکتوبر ۱۹۹۹ء	عصر حاضر میں اقبال کے خطبہ ششم کی اطلاقیت	شاہدہ یوسف
۸۸-۸۴	اکتوبر ۲۰۰۰ء	فلسفہ وحدت الوجود کے مباحث اور اقبال کا ردِ عمل	// //
۶۹-۴۷	اکتوبر ۲۰۰۲ء	اقبال کی شاعری میں فطرت	// //
۲۷-۱۵	اکتوبر ۱۹۸۴ء	اقبال- ایک نقاد	شاہین ملک
۷-۱	مارچ ۱۹۷۸ء	اقبال کی بچوں کی نظمیں	شریف کجاہی
۸۹-۸۲	جولائی ۱۹۷۷ء	خفگان خاک سے استفسار [بلسلہ اقبال]	// //
۲۹-۲۳	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اقبال کی دعائیں	// //
۱۱۵-۱۰۹	اکتوبر ۱۹۸۸ء	اقبال کی نظم "یک فلسفہ زہد سید زادے کے نام" کی موضوع شخصیت [انتظاریہ]	شفیق احمد
۲۵۲-۲۳۶	اکتوبر ۱۹۷۳ء	اقبال کا تصور کائنات	شمس الدین صدیقی
۵۴-۴۳	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کی نظر میں	شمس الدین صدیقی
۱۱۹-۱۱۶	اکتوبر ۱۹۸۷ء	اقبال کے تصور آزادی کا ناکد انہ جائزہ	شہزاد قیصر طارق فاروق
۷۴-۶۶	اکتوبر ۱۹۹۰ء	مولانا رومی کا فلسفہ عشق و سرمستی [بہ سلسلہ اقبالیات]	صابر آفاقی
۴۸-۳۵	جنوری ۱۹۸۴ء	مکاتیب اقبال کے مآخذ — چند مزید حقائق	صابر کلروی
۸۸-۷۷	جنوری ۱۹۸۸ء	اقبال کی نظم "سلیبی"	صابر کلروی
۷۵-۶۵	اکتوبر ۱۹۸۸ء	علامہ اقبال اور ایبٹ آباد	صادق زاہد
۳۰۵-۲۷۶	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال یورپ میں — چند تاریخی مغالطے	صدیق جاوید
۵۳-۳۶	جنوری ۱۹۸۲ء	علامہ اقبال، مستشرقین اور آرغلڈ	// //
.....	جولائی ۱۹۸۹ء	اقبال کا تصور آزادی، امپیریل ازم کے عمرانی پس منظر میں-۱	// //
۶۹-۵۳	جنوری ۱۹۹۰ء	اقبال کا تصور آزادی، امپیریل ازم کے عمرانی پس منظر میں-۲	// //
۸۷-۷۹	اکتوبر ۱۹۹۰ء	رموز بے خودی کا ایک تحقیقی محرک - ایک تحقیقی مطالعہ	// //
۵۱-۱۳	اکتوبر ۱۹۷۳ء	علامہ اقبال کو گوشتوارہ آمدنی	صفدر محمود
۳۲-۲۴	اکتوبر ۲۰۰۱ء	فیض اور پیام مشرق [بہ سلسلہ اقبال]	صلاح الدین حیدر
۱۰۳-۹۷	اکتوبر ۱۹۹۰ء	مذہبی فکر اور فلسفہ [بہ سلسلہ اقبالیات]	طاہر کامران
۹۰-۸۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال [مترجم: خورشید رضوی]	طلحہ حسین
۵-۱	مئی ۱۹۷۹ء	اقبال کی اردو غزل	ظہیر فتح پوری
۶۸	جنوری ۱۹۶۵ء	اقبال	عابد علی عابد، سید
۴۱-۲۹	جولائی ۲۰۰۳ء	ڈاکٹر سید عبداللہ اور مطالعہ اقبال کے زاویے	عامر سہیل
۱۳-۶	مئی ۱۹۷۹ء	سر سید، اکبر اور اقبال	عبدالحمید

اقبالیات ۳: ۲۸ — جولائی ۲۰۰۷ء

محمد اصغر — سہ ماہی صحیفہ میں اقبالیاتی ادب

۲۳-۵	اپریل ۱۹۹۹ء	اقبال اور قصیدہ بردہ	عبدالرشید صوفی
۶۱-۵۷	اکتوبر ۱۹۹۸ء	سر سید اور اقبال کے مابعد الطبعی تصورات	عبدالرؤف شیخ
۲۱-۱۴	جنوری ۱۹۷۷ء	اقبال مستقبل شناس سیاست دان کی حیثیت سے	عبدالسلام خورشید
۱۳۱-۱۱۰	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اقبال اور جدید علم کلام	عبدالعزیز کامل
۳۰-۲۰	مارچ ۱۹۷۷ء	علامہ اقبال کی تصنیف — ایک قطعہ تاریخ	عبدالغنی
۲۹-۲۳	نومبر ۱۹۷۷ء	علامہ اقبال مزارِ بابر پر	// //
۲۰-۶	اکتوبر ۲۰۰۰ء	اقبال کی اردو نعتیہ شاعری	عبدالقوی ضیا
۶۰-۵۲	اکتوبر ۱۹۷۳ء	لاہور میں علامہ اقبال کی قیام گاہیں	عبداللہ چغتائی
۴۸-۳۰	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال کا نظریہ — فن تعمیر کے بارے میں	// //
۲۴-۹	ستمبر ۱۹۷۷ء	اقبال اور حافظ کے ذہنی فاصلے	عبداللہ سید
۱۳-۱	جنوری ۱۹۷۷ء	اقبال کے نظریہ علم کے چند پہلو	// //
۶-۱	جنوری ۱۹۷۶ء	اقبال اور ”دانتے“ کے ذہنی فاصلے	// //
۱۶-۱	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کے غیر مسلم مداح اور نقاد	// //
۱۷-۱	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اقبال کے کچھ غیر ملکی مداح	// //
۱۸۸-۷۲	اکتوبر ۱۹۷۳ء	نو ادرا اقبال [مہاراجا کشن کے نام اقبال کے غیر مطبوعہ پچاس خطوط]	عبداللہ قریشی
۸۱-۶۶	جولائی ۱۹۷۷ء	داستانے از دکن آوردہ ام [اقبال کا سفر جنوبی ہند]	// //
.....	مارچ ۱۹۷۸ء	حیات جاوداں (اقبالیات) - ۱	// //
.....	مئی ۱۹۷۸ء	حیات جاوداں (اقبالیات) - ۲	// //
۶۱-۴۴	اکتوبر ۱۹۸۲ء	اقبال کی باتیں اور ملاقاتیں	// //
۱۴-۱	اکتوبر ۱۹۸۲ء	حیات جاوداں (اقبالیات) - ۱	// //
۲۷-۱۳	جنوری ۱۹۸۵ء	حیات جاوداں (اقبالیات) - ۲	// //
۴۲-۱۸	اکتوبر ۱۹۸۵ء	آفتاب اقبال بن علامہ اقبال	// //
۲۰-۱۴	اکتوبر ۱۹۸۶ء	اقبال کا سب سے پہلا سوانح نگار [محمد دین فوق]	// //
۱۲-۱	اکتوبر ۱۹۸۷ء	علامہ اقبال اور سید سلیمان ندوی [ایک علمی مذاکرہ]	// //
۷-۱	اکتوبر ۱۹۸۸ء	لسان العصر اکبر کے کلام میں ہیگل کا رنگ [علامہ اقبال]	عبداللہ قریشی [مترجم]
۴۱-۳۴	جنوری ۱۹۷۷ء	اقبال اور رومی	عبدالواحد معینی
۱۶-۱۳	اپریل ۱۹۸۹ء	اقبال، جدیدیت اور نو بین الاسلامیت [مترجم: جمیل جالبی]	عزیز احمد
۱۳۱-۱۲۵	جولائی ۱۹۷۷ء	گلشن راز جدید [ایک سرسری مختصر جائزہ / بسلسلہ اقبال]	عشرت رحمانی

اقبالیات ۳: ۲۸ — جولائی ۲۰۰۷ء

محمد اصغر — سرمایہ صحیفہ میں اقبالیاتی ادب

۶۰-۴۹	نومبر ۱۹۷۷ء	مکاتیب علامہ اقبال بنام قائد اعظم کا پس منظر اور اساس پاکستان	علی عباس، سید
۱۴۹-۱۴۴	اکتوبر ۱۹۶۸ء	اقبال اور مسئلہ جبر و قدر	عندلیب شادانی
۶۴-۳۲	اکتوبر ۱۹۸۸ء	اقبال کے تصور عشق اور پنجابی شعرا کے تصور عشق میں مماثلت	غلام شبیر، رانا
۷۹-۶۱	جنوری ۱۹۹۱ء	خواجہ غلام فرید اور علامہ محمد اقبال	// //
۶۰-۳۱	اکتوبر ۱۹۹۲ء	اقبال اور علی حیدر	// //
۲۵-۱۲	اکتوبر ۱۹۸۷ء	میکلنگارٹ کا فلسفہ فکر [علامہ اقبال]	غلام رسول مہر [مترجم]
۲۱۷-۱	اکتوبر ۱۹۸۵ء	اقبال کے ایک پیرو مرشد، اکبر الہ آبادی	غلام حسین ذوالفقار
۱۱۳-۹۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال — شاعر حیات [فارسی/مترجم: محمد ریاض]	غلام حسین یوسفی
۸۰-۷۵	نومبر ۱۹۷۷ء	سوویت یونین میں اقبال شناسی	فتح محمد ملک
۱۲۰-۱۰۲	جولائی ۱۹۶۲ء	اقبال و خوشحال کی اقتدار مشترک کے تعین میں عبدالصمد خاں کی مساعی	فرحت شاہ جہاں پوری
۷۶-۶۷	اکتوبر ۲۰۰۱ء	اقبال شناسی کی روایت اور حیدر آباد دکن	فرمان علی طاہر
۵۹-۵۵	جولائی ۱۹۷۷ء	استفسار [سلسلہ اقبال]	فیاض محمود، سید
۱۹-۱	اکتوبر ۱۹۹۰ء	اقبال کے کلام میں شیطان کا تصور	// //
۳۱۱-۳۰۶	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کی شاعری کا آغاز	کلب علی خاں
۳۷-۳۴	اکتوبر ۱۹۸۲ء	علم اور احساس مذہب [سلسلہ اقبال]	// //
۱۵۴-۱۴۸	اکتوبر ۱۹۸۲ء	علامہ اقبال کی ولادت کا صحیح سنہ	// //
۵۶-۴۷	جولائی ۱۹۷۸ء	علامہ اقبال کا سفر کشمیر	کلیم اختر
۶۰-۵۲	اکتوبر ۲۰۰۱ء	اقبال اور مسئلہ جبر و قدر	گلینہ شبنم
۱۳-۱	اکتوبر ۱۹۸۶ء	اقبال سے متعلق کچھ تحقیق پارے	گیان چند
۷۴-۴۲	مئی ۱۹۷۹ء	اقبال کے اردو کلام کا عروضی تجزیہ	محمد اسلم ضیا
۶۵-۵۰	اکتوبر ۱۹۷۷ء	عصر اقبال کا سیاسی پس منظر	محمد اکرم، سید
۱۲-۱	اکتوبر ۱۹۷۳ء	اقبال کے اجداد کا سلسلہ عالیہ	محمد باقر
۱۶-۹	جولائی ۱۹۶۵ء	اقبال — چند فکری بحثیں	محمد تقی، سید
۲۴۱-۲۳۸	اکتوبر ۱۹۷۳ء	علامہ اقبال کی پانچ غیر مدون تحریریں	محمد حنیف شاہد
۱۵۱-۱۳۸	نومبر ۱۹۷۷ء	سر ہو گئے اقبال	// //
۸۹-۵۴	اکتوبر ۱۹۸۷ء	ابیات اقبال کے معانی	محمد ریاض
۱۱۳-۹۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال — شاعر حیات [فارسی/غلام حسین یوسفی]	محمد ریاض [مترجم]
۵۱-۴۴	اکتوبر ۲۰۰۱ء	فکر اقبال کے ارتقا میں ”قومی زندگی“ کی اہمیت	حمیل ارشاد

۲۸-۳۰	مارچ ۱۹۷۹ء	علامہ اقبال کے ذاتی کتب خانے میں چند قانونی کتابیں	محمد صدیق
۵۹-۴۲	جنوری ۱۹۷۷ء	کیا مذہب ممکن ہے؟ [اقبال کے ساتویں خطبے کی تلخیص و توضیح]	محمد عثمان
۱۳۹-۶۰	جنوری ۱۹۷۷ء	علامہ اقبال کی فارسی غزل	محمد منور، مرزا
۷۴-۶۱	نومبر ۱۹۷۷ء	علامہ اقبال بھٹو قرآن	// //
۱۳۷-۱۳۲	اکتوبر ۱۹۸۲ء	علامہ اقبال کا شعری آہنگ اور ضربِ کلیم	// //
۱۱-۱۰۰	اکتوبر ۱۹۸۶ء	داستانِ پشاور [اقبال کی نظم]	محمود شیرانی، حافظ
۹۸-۸۹	اکتوبر ۲۰۰۰ء	علامہ اقبال کا تنقیدی شعور، تحقیقی و تنقیدی جائزہ	مزل حسین
۴۷-۴۲	جولائی ۱۹۹۸ء	علامہ اقبال کا تصورِ خودی اور انسان دوستی	مسعود احمد خاں
۳۷-۲۵	اکتوبر ۲۰۰۲ء	اقبال کے فارسی کلام کا منظور اردو ترجمہ	// //
۳۱-۲۶	اکتوبر ۱۹۸۸ء	اقبال اور زوالِ مشرق	مسعود احمد راسی
۶۵-۵۹	اکتوبر ۱۹۹۰ء	برصغیر میں مسلم تشخص اور اقبال	// //
۵۹-۳۲	جولائی ۱۹۸۳ء	اقبال، فکر و عمل کا اتحاد	مظفر حسن ملک
۵۳-۳۱	اکتوبر ۱۹۸۷ء	علامہ اقبال اور مزدور	// //
۳۰-۱۹	اکتوبر ۱۹۹۲ء	علامہ اقبال اور افغانستان	// //
۲۲۶-۱۹۵	جولائی ۱۹۷۷ء	سید جمال الدین افغانی اور اقبال	معین الدین عقیل
۷۱-۱۵	مارچ ۱۹۸۳ء	دنیا کے اسلام میں وطنی قومیت کا مسئلہ اور اقبال	// //
۱۴۵-۱۴۰	جنوری ۱۹۷۷ء	قارئین اقبال کے لیے گوسے کی اہمیت	ممتاز حسن
۳۲۶-۲۸۷	اکتوبر ۱۹۷۳ء	اندلس — کلامِ اقبال کے آئینے میں	ممتاز منگلوری
۱۸۹	اکتوبر ۱۹۷۳ء	علامہ اقبال کا ایک غیر مطبوعہ خط [بنام سجاد حیدر بلدرم]	منظور حسین، خواجہ
۷۸-۷۵	اکتوبر ۱۹۹۰ء	اقبال کا ایک مکتوب الیہ [ماسٹر طالع محمد]	منیر سلیم
۹۶-۸۸	اکتوبر ۱۹۹۰ء	”اُمّی“ — معنی اور مفہوم [سلسلہ اقبالیات]	مہ جبین زیدی
۱۱۲-۹۰	جولائی ۱۹۷۷ء	علامہ اقبال کی ایک مثنوی ”مسافر“	میرزا ادیب
۱۲۲-۱۱۷	اکتوبر ۱۹۹۹ء	اشاریہ علامہ اقبال صحیفہ	نثار احمد فیضی
۹۹-۸۰	اکتوبر ۱۹۸۶ء	اقبال اور رادھا کرشنن	نظیر صدیقی
۴۳-۳۸	اکتوبر ۲۰۰۱ء	اقبال کا تصور امت، مسلم بین الاقوامیت	نوازش رباب
۳۳-۳۰	اکتوبر ۱۹۸۲ء	سید نذیر نیازی کی ایک نادر تحریر [جاوید نامہ کا ایک خاکہ]	نور محمد قادری، سید
۳۵-۲۱	اکتوبر ۱۹۸۶ء	نوادر اقبالیات	// //
۲۴-۱۵	اکتوبر ۲۰۰۲ء	اقبال ایک عالمی ورثہ [مترجم: سعادت سعید]	وائی چولائی شیو جم

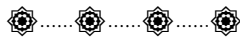
اقبالیات ۳: ۲۸ — جولائی ۲۰۰۷ء

محمد اصغر — سرمایہ صحیفہ میں اقبالیاتی ادب

۱۹۶-۱۹۰	اکتوبر ۱۹۷۳ء	آثار اقبال [تین خطوط بنام سردار احمد خان]	وحید قریشی
۴۲-۲۹	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال اور عبدالرحمن چغتائی	// //
۵-۱	اپریل ۱۹۸۸ء	علامہ اقبال کا نظریہ حیات	// //
۲۵-۸	اکتوبر ۱۹۸۸ء	افکار اقبال	// //
۸۳-۵۲	اکتوبر ۲۰۰۰ء	اقبالیات مجلہ نیرنگ خیال	وسیم انجم

نظمیں

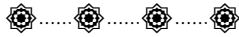
صفحہ نمبر	ماہ و سال	نظم	شاعر
۱۷۴	جولائی ۱۹۷۷ء	سورج کو نکلتا ہے، سو نکلے گا دو بار بار	احمد ندیم قاسمی
۱۶۵	جولائی ۱۹۷۷ء	وجہ قرار و راحت دل زدگاں ہے تو کہ میں	اسرار زیدی
۱۶۸	جولائی ۱۹۷۷ء	ہجوم صید میں دیکھا گھرا ہوا صیاد	امجد اسلام امجد
۱۵۵-۱۵۴	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کے حضور	ایس اے رحمن
۱۶۹	جولائی ۱۹۷۷ء	کس شہر میں لائی خوش کلامی	پروین شاکر
۱۶۰	جولائی ۱۹۷۷ء	تضمین	سلیم شاہد
۱۶۴	جولائی ۱۹۷۷ء	نہ فلک حریف میرا، نہ عدم زمانہ	شہرت بخاری
۱۷۳	جولائی ۱۹۷۷ء	وفا کے خستہ دلوں کا لشکر وطن پہ جب بھی نثار ہوگا	صابر ظفر
۱۴۴-۱۴۳	جون ۱۹۷۷ء	اقبال	عابد علی عابد، سید
۱۵۸	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال [فارسی]	غلام مصطفی تبسم
۱۵۹	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال [پنجابی]	// //
۱۵۷-۱۵۶	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال	// //
۱۷۲	جولائی ۱۹۷۷ء	ایسے اسیر ہو گئے لوگ طلسم ذات میں	غلام محمد قاصر
۱۶۷	جولائی ۱۹۷۷ء	لوگ کہتے ہیں کہ تھا ہر زخم کا محل بھی تو	کشور ناہید
۱۶۶	جولائی ۱۹۷۷ء	درپچوں سے کرن پھوٹی، نہ وزن سے پیام آیا	مرتضی برلاس
۱۷۱	جولائی ۱۹۷۷ء	اے سادہ دلاں ہشیار، جاں دینے کی رت آئی	نجیب احمد
۱۶۱	جولائی ۱۹۷۷ء	اقبال کے حضور	یوسف حسن

تبصرہ کتب

مبصر	کتاب مصنف	ماہ و سال	صفحات نمبر
ادارہ	علامہ اقبال کے صد سالہ جشن پر مجلس ترقی ادب کی ۱۳ کتب کی اشاعت	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۲-۳۱۵
// //	اقبال کا تصورِ زمان و مکان از رضی الدین صدیقی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۲
// //	اقبال معاصرین کی نظر میں از سید وقار عظیم	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۳
// //	اقبال اور عبدالحق از ممتاز حسن	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۳
// //	شذراتِ فکر اقبال از جسٹس جاوید اقبال	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۳
// //	اقبال کی تیرہ نظمیں از اسلوب احمد انصاری	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۳
// //	خطبات اقبال (پنجابی ترجمہ) از شریف کجاہی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۴
// //	جاوید نامہ (پنجابی ترجمہ) از شریف کجاہی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۴
// //	اقبال بحیثیت شاعر از رفیع الدین ہاشمی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۴
// //	معاصرین، اقبال کی نظر میں [مجلس ترقی ادب]	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۴
// //	روایات اقبال از محمد عبداللہ چغتائی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۵
// //	اقبال کی صحبت میں از محمد عبداللہ چغتائی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۵
// //	اقبال کے شعری مآخذ از وزیر الحسن عابدی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۵
// //	اقبال کی اُردو نثر از عبادت بریلوی	جولائی ۱۹۷۷ء	۳۱۵
افتخار احمد صدیقی	اقبال کا تصورِ زمان و مکان از رضی الدین صدیقی	جنوری ۱۹۷۶ء	۹۱-۹۵
انتظار حسین	اقبال اور بعض دوسرے شاعر از خواجہ منظور حسین	جولائی ۱۹۷۸ء	۱۰۲-۱۰۴
تبسم کاشمیری	علامہ اقبال بھوپال میں از عبدالقوی دستغوی	جنوری ۱۹۷۰ء	۱۶۷-۱۶۸
جیلانی کامران	اقبال اور اس کے تصورات از ایم ایم شریف	اپریل ۱۹۶۵ء	۶۲-۶۳
// //	گلشن راز جدید اور بندگی نامہ از علامہ اقبال [انگریزی مترجم: بشیر احمد ڈار] اپریل ۱۹۶۵ء	اپریل ۱۹۶۵ء	۶۰-۶۱
رحیم بخش شاہین	حیات جاوید (اقبالیات) از عبداللہ قریشی	اکتوبر ۱۹۸۷ء	۱۶۰
رفیع الدین ہاشمی	A Study in Iqbal's Philosophy از بشیر احمد ڈار	جنوری ۱۹۷۳ء	۱۶۳-۱۶۸

۱۵۰-۱۴۶	شمارہ ۱۲/۱۹۶۰ء	شعر اقبال از.....	س۔ر
۱۰۸-۱۰۳	اکتوبر ۱۹۸۸ء	اقبال بنام شاد از عبداللہ قریشی	شبیہ احمد، سید
۲۵۷-۲۵۶	ستمبر ۱۹۵۷ء	فکر اقبال از خلیفہ عبدالکیم	عابد علی عابد، سید
۱۹۶-۱۹۱	نومبر ۱۹۷۷ء	اقبال کی شخصیت اور شاعری از حمید احمد خاں	عبداللہ، سید
۱۳۸-۱۳۶	جنوری ۱۹۷۰ء	مکاتیب اقبال بنام گرامی از عبداللہ قریشی	غلام حسین ذوالفقار
۱۲۸-۱۲۶	اکتوبر ۱۹۶۹ء	ولی سے اقبال تک از محمد عبداللہ	// //
۱۳۶-۱۳۲	جنوری ۱۹۶۲ء	خوشحال و اقبال از میر عبدالصمد خاں	ف۔ش
۹۱	نومبر ۱۹۷۸ء	ماہنامہ برگ گل، کراچی کا علامہ اقبال نمبر [مدیر: محمد ظیل اللہ]	کلب علی خاں
۹۳	جنوری ۱۹۶۳ء	ارمغانِ حجاز از علامہ اقبال [سندھی ترجمہ: لطف اللہ بدوی]	محمد باقر
۹۰-۸۸	نومبر ۱۹۷۸ء	معاصرین — اقبال کی نظر میں از عبداللہ قریشی	محمد زکریا، خواجہ
۱۱۹-۱۱۵	جنوری ۱۹۶۳ء	پلگرمیج آف ایئرٹی (جاوید نامہ کا منظوم انگریزی ترجمہ) از شیخ محمود احمد	محمود احمد ناظر
۹۸-۹۶	مئی ۱۹۷۷ء	خطوط اقبال از رفیع الدین ہاشمی	میرزا ادیب
۱۲۶-۱۲۵	جنوری ۱۹۷۰ء	انوار اقبال از بشیر احمد ڈار	وارث سرہندی
۱۶۱-۱۶۰	اپریل ۱۹۷۰ء	گفتار اقبال از رفیق افضل	// //
۱۶۲-۱۶۱	اپریل ۱۹۷۰ء	نقش اقبال از عبدالواحد معینی	// //
۱۶۳-۱۶۳	اپریل ۱۹۷۰ء	مطالعات اقبال از اسلم ملک	// //
۱۵۰	جولائی ۱۹۷۲ء	Letters and Writings of Iqbal از بی اے ڈار	// //
۱۰۲	اپریل ۱۹۶۷ء	Iqbal's Philosophy and Education از میاں محمد طفیل	وحید قریشی
۱۸۴	جولائی ۱۹۶۸ء	Studies in Iqbal از سید عبدالواحد	// //

صحیفہ کے اقبال نمبر

صفحہ	ماہ و سال	مدیر
۳۱۶	اکتوبر ۱۹۷۳ء	وحید قریشی
۱۴۵	جنوری ۱۹۷۴ء	احمد ندیم قاسمی
۳۱۶	جولائی ۱۹۷۷ء	// //
۱۹۶	نومبر ۱۹۷۷ء	// //
۱۵۴	اکتوبر ۱۹۸۲ء	// //
۱۰۲	اکتوبر ۱۹۸۴ء	// //
۲۱۰۴	اکتوبر ۱۹۸۵ء	// //
۱۵۰	اکتوبر ۱۹۸۶ء	// //
۱۶۲	اکتوبر ۱۹۸۷ء	// //
۱۲۷	اکتوبر ۱۹۸۸ء	// //
۱۲۱	اکتوبر ۱۹۹۰ء	// //
۸۴	اکتوبر ۱۹۹۲ء	// //
۱۲۲	اکتوبر ۱۹۹۹ء	// //
۹۴	اکتوبر ۲۰۰۰ء	// //
۷۶	اکتوبر ۲۰۰۱ء	// //
۸۸	اکتوبر ۲۰۰۲ء	// //

